

Projekt ustawy o GMO budzi kontrowersje

1 maja 2014

Większe bezpieczeństwo ludzi i środowiska w związku z działaniami prowadzonymi z mikroorganizmami i organizmami genetycznie zmodyfikowanymi – Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw.

Proponowane przez resort zmiany dotyczą przede wszystkim prac wymagających „zamkniętego użycia organizmów genetycznie modyfikowanych”, a więc prac naukowych.

Zgody i zezwolenia na zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie modyfikowanych, prowadzenie zakładów inżynierii genetycznej, zamierzone uwolnienie organizmów GMO do środowiska czy wprowadzenie do obrotu produktów GMO ma wydawać minister środowiska. Zgody na zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie modyfikowanych będą wydawane na czas nieokreślony. Dotychczas takie zezwolenia wydawane były na pięć lat.

Projekt wprowadza cztery kategorie, do których należy przyporządkowywać każdy przypadek zamkniętego użycia organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Zaliczenie prac do kategorii zależy od tego, na ile wykorzystywany w tych pracach organizm (np. uczestniczący w dostarczaniu genów lub poddawany zmianom genetycznym) może wywołać choroby ludzi, zwierząt albo roślin. Kategoria I oznacza „działania niepowodujące zagrożeń lub powodujące znikome zagrożenia”, kolejne kategorie oznaczają działania powodujące zagrożenia niewielkie, umiarkowane i duże.

Szacuje się, że większość działań dotyczących GMM i GMO, prowadzonych w systemach zamkniętych w Polsce, zalicza się do I (najniższej) kategorii zagrożenia.

Zgodnie z projektem planowane działania w kategorii I trzeba będzie zgłosić z co najmniej 30-dniowym wyprzedzeniem. Zgodę na działania zaliczone do kategorii II minister wydawać ma w 45 dni od złożenia wniosku, a kategorie III i IV wymagają 90 dni. Wydanie zgody dla III lub IV kategorii będzie wymagało m.in. przygotowania planu postępowania na wypadek awarii, np. niekontrolowanej ucieczki organizmu GMO z laboratorium do środowiska.

Jeśli jednak do awarii dojdzie, nowe przepisy mają zobowiązywać do informowania o niej innych państw UE, jeśli ich terytoria mogą być narażone na konsekwencje. Obowiązek informowania dotyczyć ma również przebiegu akcji ratowniczej i jej wyników.

Jak wskazano w uzasadnieniu, projekt pozwala też doprecyzować niektóre rozwiązania obowiązującej ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych – takie, których interpretacja rodziła dotychczas wątpliwości.

Obok określenia „organizmy genetycznie zmodyfikowane” w nowym dokumencie pojawia się np. analogiczny termin dotyczący mikroorganizmów. Zdefiniowano też „zakład inżynierii genetycznej” jako pomieszczenia, budynki oraz laboratoria, przystosowane i przeznaczone do zamkniętego użycia mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych lub organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Proponowana przez resort środowiska nowelizacja ustawy o GMO ograniczy postęp badań, m. in. poszukiwań nowych leków – oceniają naukowcy PAN i UJ. Z kolei rolnicy i ekolodzy chcieliby całkowitego zakazu GMO.

Źródło: [PAP – Nauka w Polsce](#)